

Penmail

Jaargang 4, nr. 3 - Juli 2009

Uitgave: Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@zonnet.nl)

Gratis kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op de volgende terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie vallen buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

Voor ieder kind een schrijfinstrument op maat

Van Hagen bespreekt vier groepen penvattingen: knuistgreep, functionele greep, duim-over-wijsvinger, middenvinger-naast-of-op-wijsvinger. Aan een schrijfinstrument worden vijf eisen gesteld: moet bij pengreep van kind passen, let op pendikte en lengte, penpunt moet reageren op drukverschillen, begeleid de invoering, let op de prijs.

Duidelijke afspraken zijn binnen de school en naar de ouders toe van belang wat betreft de aanschaf en het gebruik van een schrijfinstrument. Bron: JSW, maart 2009, p. 12-17

Over kalligrafie en het remediëren van handschriften

Scholten en Hamerling willen remedial teachers inzicht in kalligrafie en lettervormgeving geven, zodat zij slechte handschriften van leerlingen kunnen verbeteren. Aan de orde komen: constructie, vormgeving, penpuntsnelheid, kalligrafie in relatie tot penpuntsnelheid, analyse van resultaten van antiballistisch schrijven, oefening in antiballisticiteit, conclusie, literatuur. Bron: Tijdschrift voor Remedial Teaching, 2009/1, p. 14-20

Motoriek in de klas: Omgaan met niveauverschil

Bewegen is van alle leeftijden, het is leuk, gezond en nuttig. Hoe geef je dit als leerkracht vorm? En hoe ga je om met motorische verschillen tussen kinderen? Onlangs verscheen deel 38 in de serie JSW-boek: *Motoriek in de basisschool*. Auteur Johannes Noordstar noemt als belangrijke punten uit het boek: Wat is motoriek? Hoe op een makkelijke manier motoriek in de klas stimuleren? Motoriek en schrijfvaardigheden. Hoe ieder op eigen niveau laten meegymmen? Screeningslijst om motoriek bij kinderen te meten. Het boek is bij Bekadidact te bestellen en kost € 25,95. Bron: JSW, maart 2009, p. 18-21

'Een wonder dat hij leerde schrijven'

Boekjes vol schrijf-, blok- en hoofdletters en houten vormen waarmee je letters kunt maken: daarmee geeft ergotherapeute en kinderneuropsychologe Karen Dunn al jaar en dag schrijfles volgens de methode Schrijven met een Smile. De meeste kinderen met dyspraxie, dyslexie en DCD leren bij haar binnen 3 maanden goed schrijven. Haar methode koppelt meer systemen van informatieverwerking aan elkaar, is bovendien heel beeldend, en benadrukt wat een kind al wel kan. Bron: Balans magazine, maart 2009, p. 44, 45 (zie www.karendun.nl)

Afscheid tegen wil en dank: De toekomst van handschriftonderwijs

Het handschrift moet weer stevig worden verankerd in het onderwijs. Dat vinden veel lezers van *Onze Taal*, zo blijkt uit een recente peiling. Dat verlangen is begrijpelijk, maar niet zo realistisch, vindt Joop van der Horst. De kinderen moeten iets leren waar de wereld buiten de school eigenlijk alle belangstelling voor verloren heeft. Een samenleving dus die nagenoeg alle steun aan dit schrijven onttrokken heeft ... een wonderlijke, tegenstrijdige situatie!

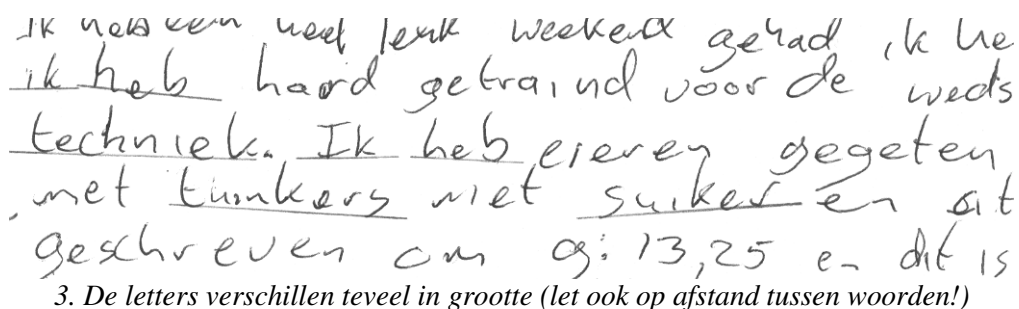
Bron: *Onze Taal*, 2009*213, p. 58-60

Leesbaarheid verbeteren bij bovenbouwleerlingen

Leerkrachten en ouders constateren dat de leesbaarheid van het handschrift van bovenbouwers steeds minder wordt. Zij maken zich daar, met het oog op het voortgezet onderwijs, zorgen over. In dit artikel wordt ingegaan op: 9 aspecten van leesbaarheid, 6 factoren/aspecten die in de bovenbouw spelen. In 2007 deed Van Hagen onderzoek bij 60 leerlingen uit groep 8, waar 13 conclusies uit worden vermeld. Er wordt een plan van aanpak/lesmodel voorgesteld, dat uit 7 stappen en even zo vele activiteiten bestaat.

Bron: Ned. Tijdschrift voor Kinderfysiotherapie maart 2009, p. 20-24

Zelf je handschrift verbeteren? Waarom zou je?

Ik heb een heel leuk weekend gehad, ik heb ik heb hard getraind voor de weds technieken. Ik heb eieren gegeten met tinkers met suiker en dit geschreven om g: 13,25 en dit is

3. De letters verschillen teveel in grootte (let ook op afstand tussen woorden!)

Het Platform Handschriftontwikkeling heeft een brochure samengesteld voor kinderen in de leeftijd van ongeveer elf tot dertien jaar. Er worden acht voorbeelden gegeven (hierboven is het 3e voorbeeld vermeld) – om het eigen handschrift mee te vergelijken. Vervolgens worden er per voorbeeld steeds enkele tips gegeven om aan schriftverbetering te werken.

Bij bovenstaand voorbeeld worden deze tips gegeven:

- Let er bij het schrijven extra op dat de rompletters (a,c,e,i,u,m,n,o,v,w etc.) en de rondjes van b,d,g,h,p en q (het deel in de middenzone) even hoog zijn.
- Leg onder het schrijfvel een 'regelaar', met twee lijnen per regel (zgn. spoorlijn), één voor de onderkant en één voor de bovenkant van de rompletters, op ongeveer 3 mm van elkaar.
- Brengt dit je op een eigen, beter idee?

De brochure is gratis te downloaden op de website van het Platform Handschriftontwikkeling: www.handschriftontwikkeling.nl